

ઈમેન્યુઅલનું સપનું

એક સાચી અને પ્રેરક વાર્તા

ઈમેન્યુઅલનું સપનું

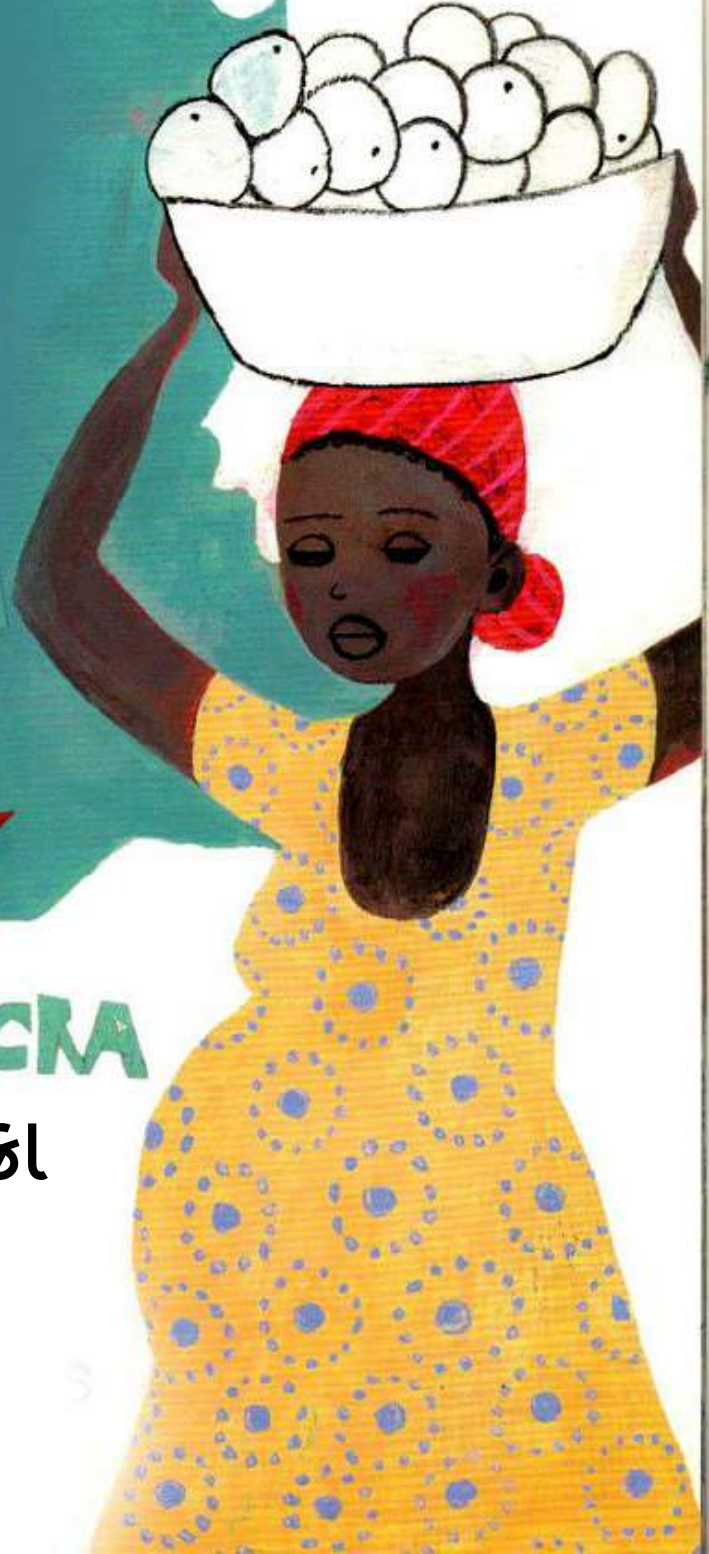
એક સાચી અને પ્રેરક વાર્તા
લોરી એના થોમ્પસન,
ચિત્રો : શયો કવોલ્સ
ગુજરાતી : કલ્પના

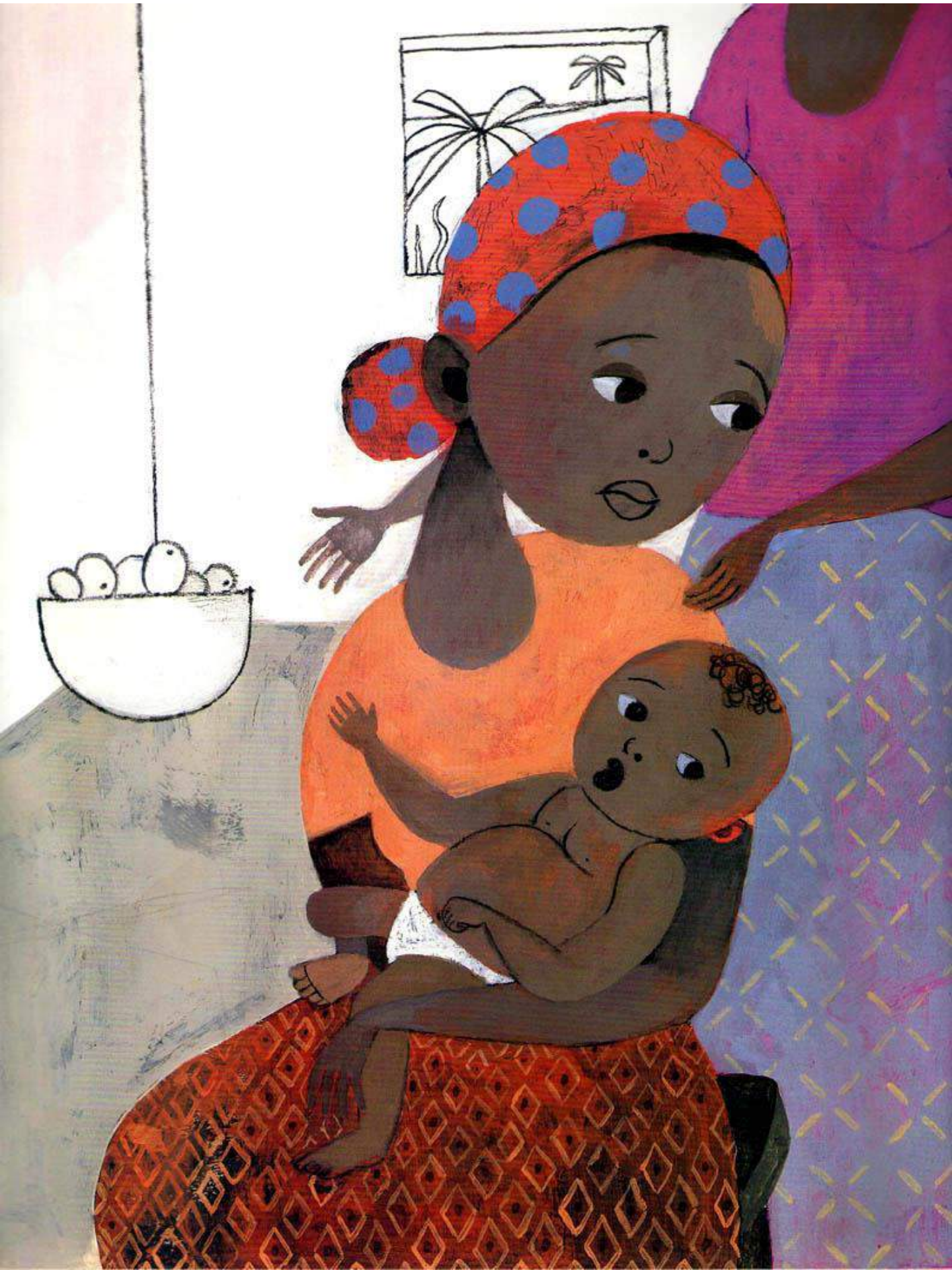
ધાના

ACCRA

અક્રા

પશ્ચિમ આફ્રિકા - ધાનામાં, એક બાળકનો જન્મ થયો.
એની આંખોમાં અનેરી ચમક હતી. એની કિલકારીઓથી એ
દુનિયાને બોલાવી રહ્યો હતો. નાનકડી મુઠ્ઠીઓ જાણે જગ
જીતવાની તૈયારી કરતી હતી. પણ આ શું? દુનિયા જીતવા જાણે
એક જ પગ દોડીરહ્યો હતો.

આજુબાજુના લોકોને લાગ્યું કે આ બાળક નકામું છે, એક
અભિશાપ છે.

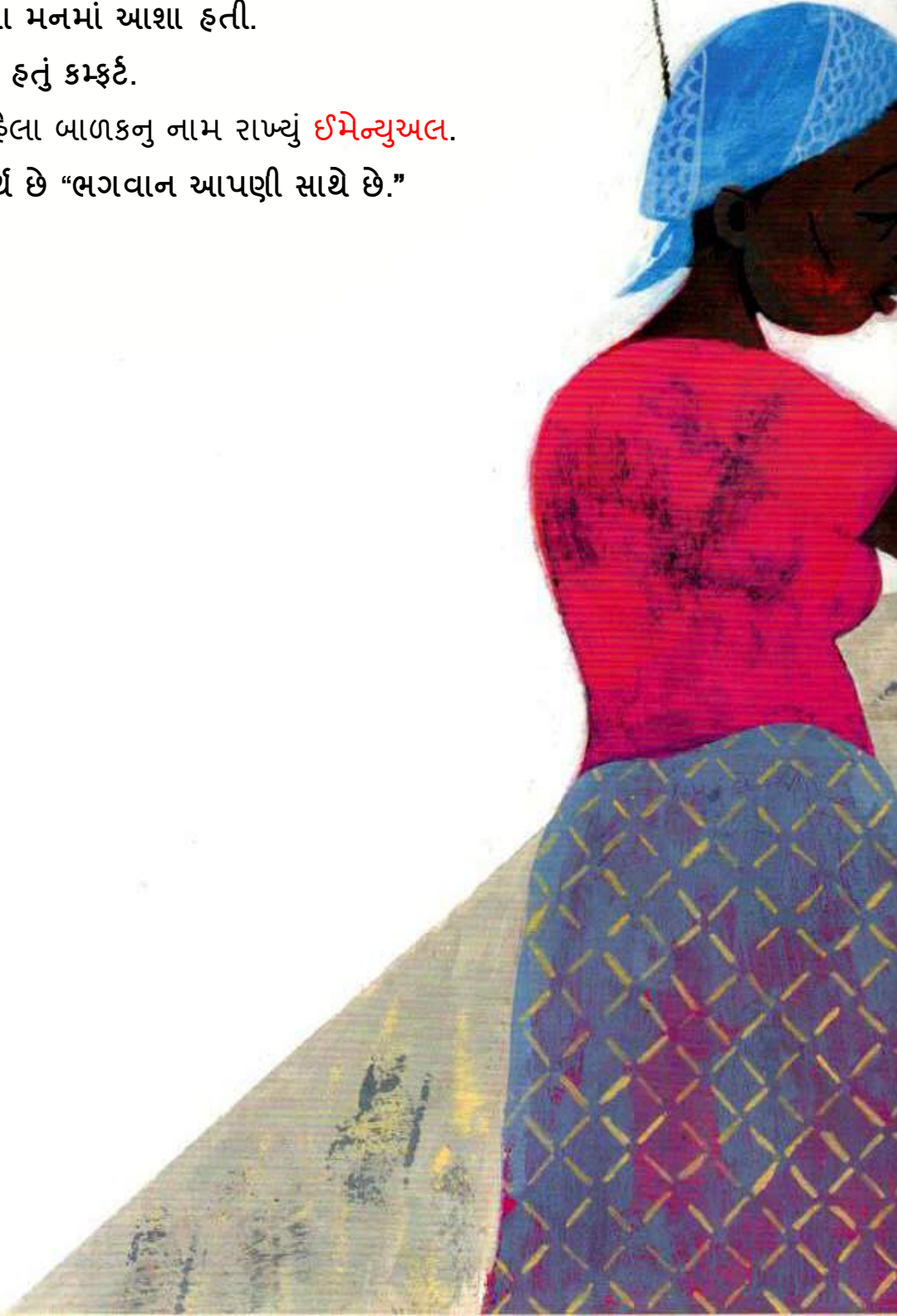
એના પિતા એનો ત્યાગ કરીને ચાલ્યા ગયા.

પણ એની માતાના મનમાં આશા હતી.

તેમનું તો નામ જ હતું કમ્ફર્ટ.

એમણે એમના પેહેલા બાળકનું નામ રાખ્યું **ઈમેન્યુઅલ**.

ઈમેન્યુઅલનો અર્થ છે “ભગવાન આપણી સાથે છે.”

જેમ ઇમેન્યુઅલ મોટો થતો માતાએ એને કહ્યું કે તે જે યાહે
તે મેળવી શકે છે, શરત માત્ર એટલી જ કે તે માટે તેણે જાતે
કોશિશ કરવી પડશે.

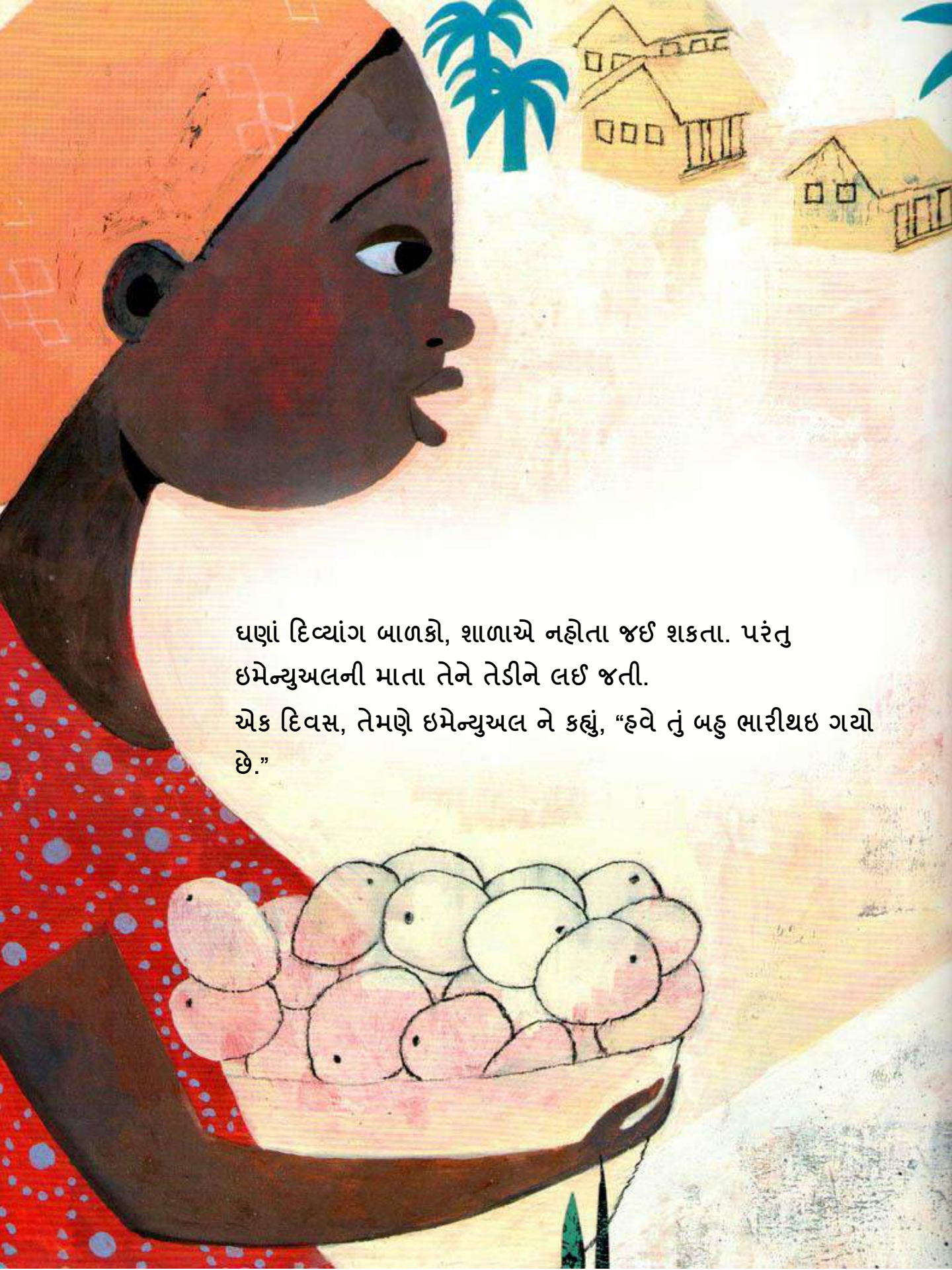
ધીરે ધીરે તે ધૂંટણીયે ચાલતા અને એક પગે
કૂદતા શીખ્યો.

તેપાણી ભરતાં અને નાળિયેરીના
વૃક્ષ પર ચઢતાં શીખ્યો.

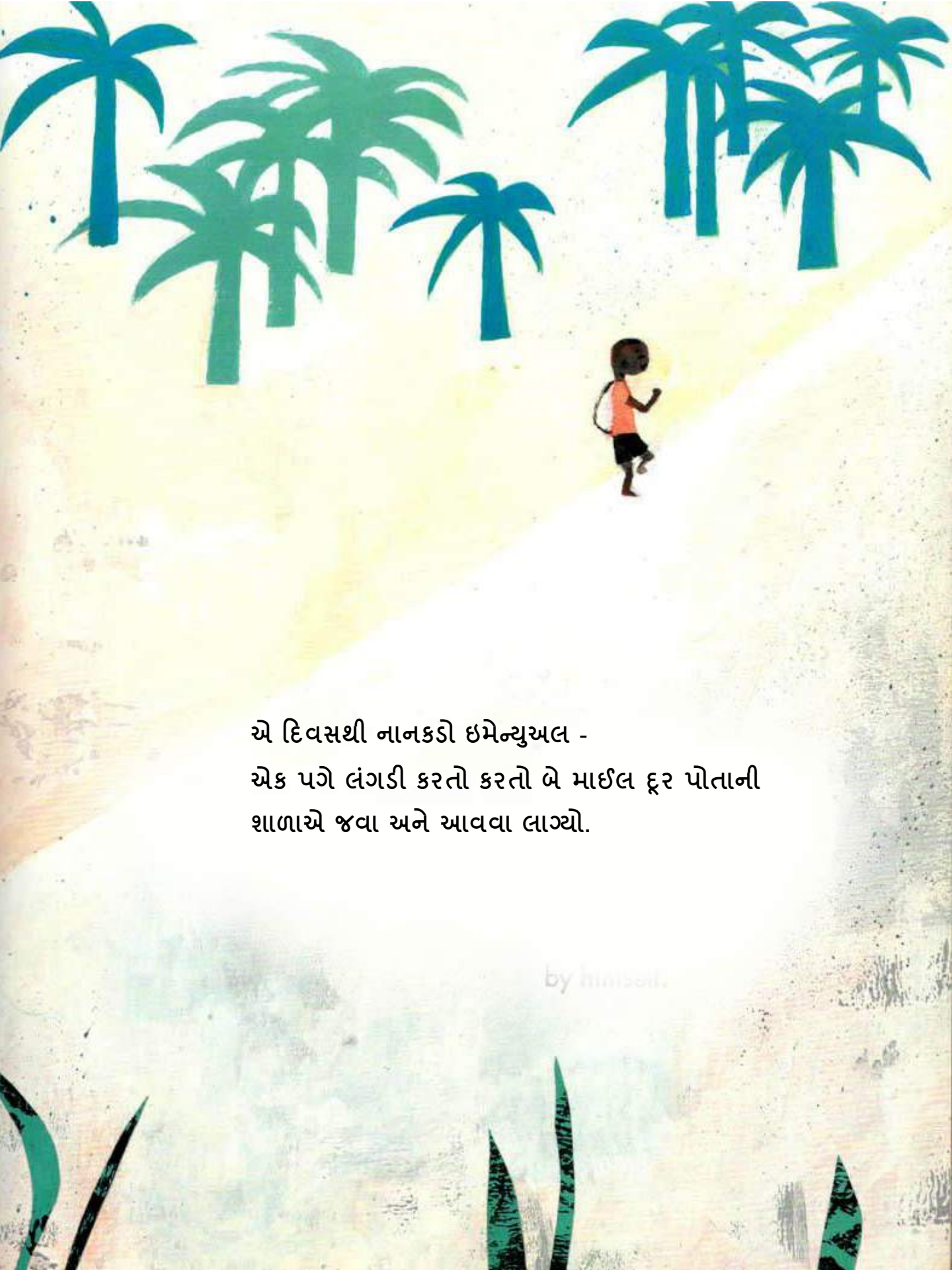

તે બૂટપોલીશ કરીને થોડું ઘણું કમાતાં પણ શીખ્યો.

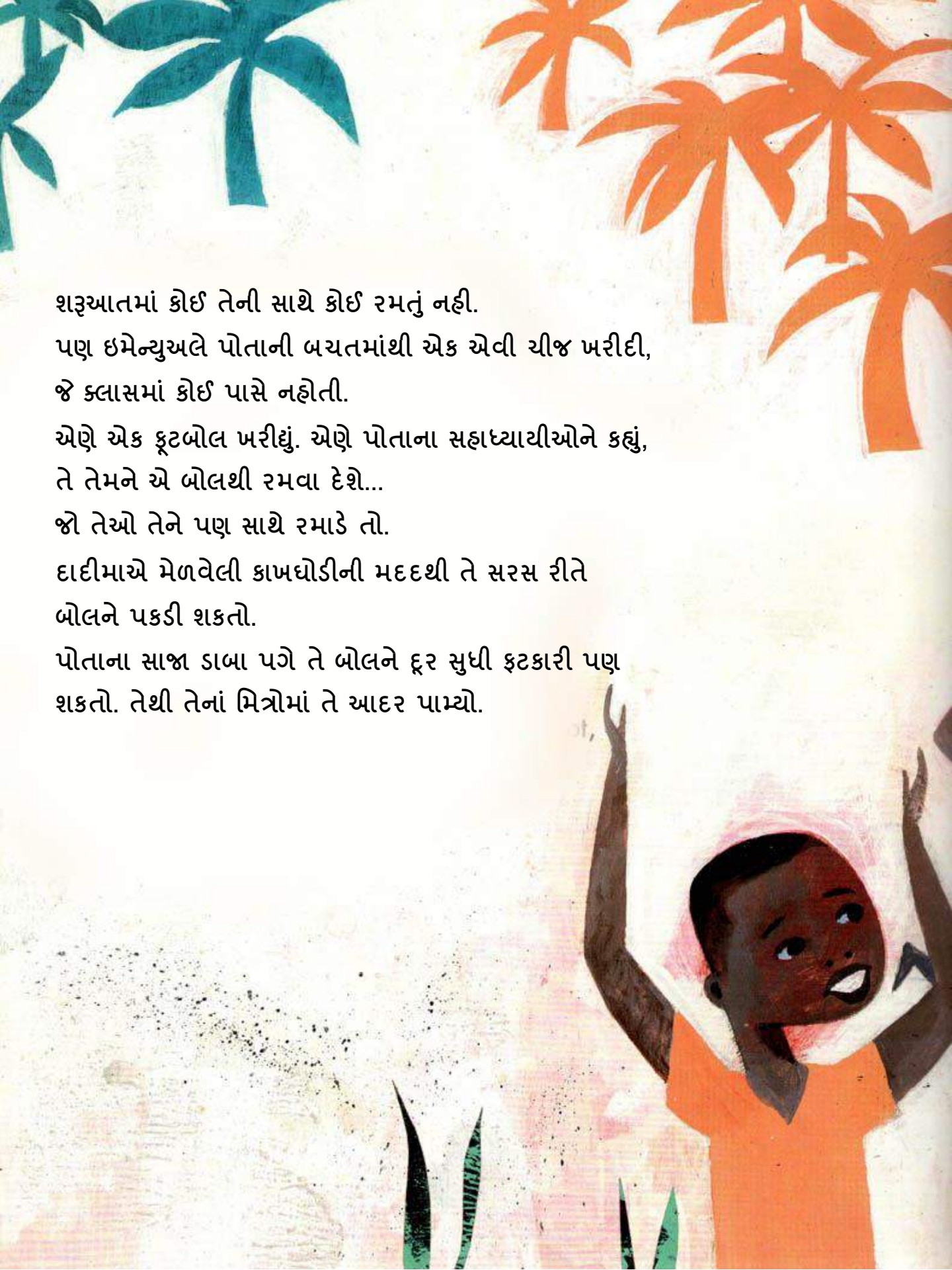
ઘણાં દિવ્યાંગ બાળકો, શાળાએ નહોતા જઈ શકતા. પરંતુ
ઇમેન્યુઅલની માતા તેને તેડીને લઈ જતી.

એક દિવસ, તેમણે ઇમેન્યુઅલ ને કહ્યું, “હવે તું બહુ ભારીથઈ ગયો
છે.”

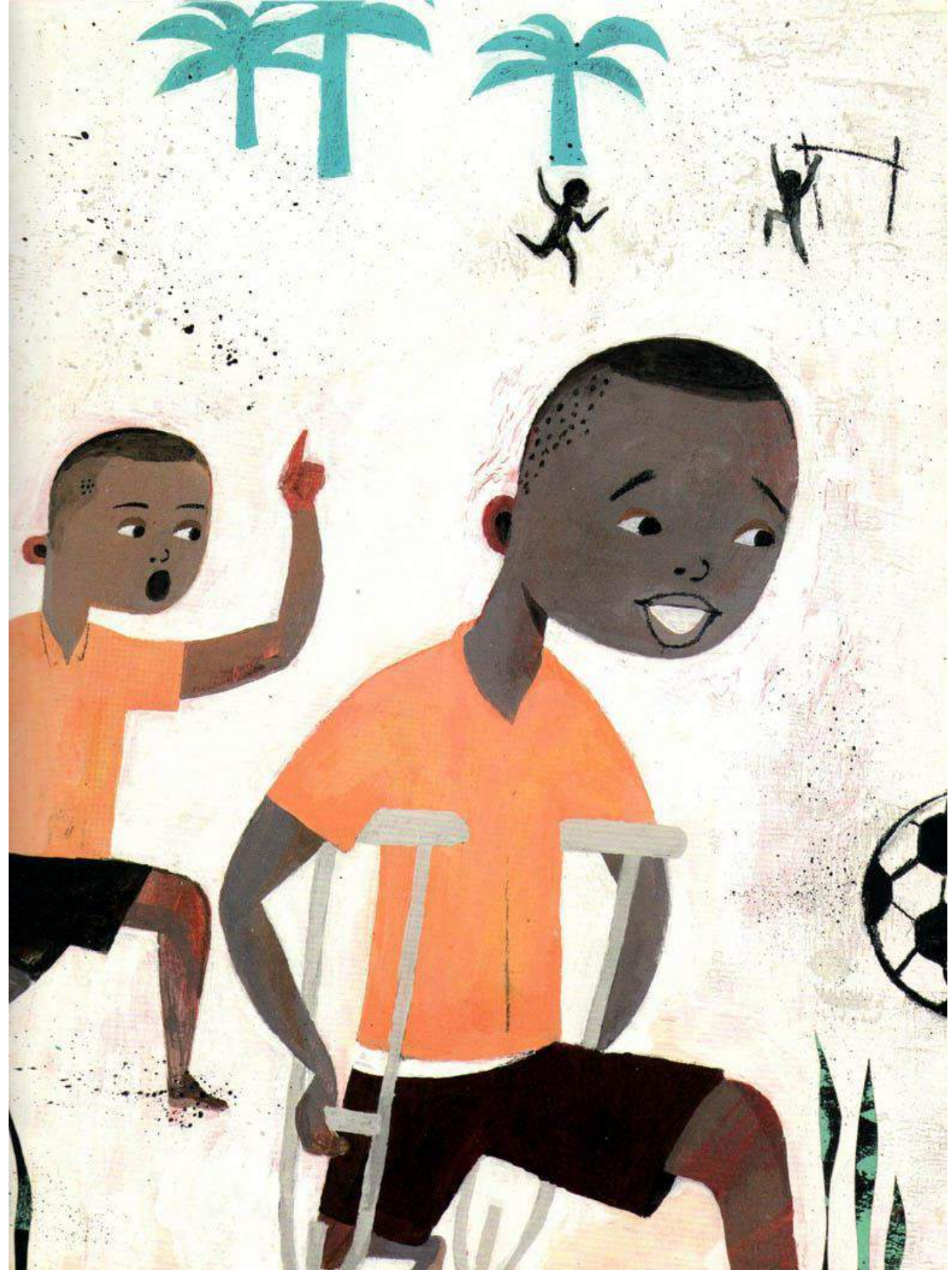

એ દિવસથી નાનકડો ઇમેન્યુઅલ -
એક પગે લંગડી કરતો કરતો બે માઈલ દૂર પોતાની
શાળાએ જવા અને આવવા લાગ્યો.

by himself.

શરૂઆતમાં કોઈ તેની સાથે કોઈ રમતું નહી.
પણ ઇમેન્યુઅલે પોતાની બચતમાંથી એક એવી ચીજ ખરીદી,
જે ક્લાસમાં કોઈ પાસે નહોતી.
એણે એક ફૂટબોલ ખરીદ્યું. એણે પોતાના સહાધ્યાયીઓને કહ્યું,
તે તેમને એ બોલથી રમવા દેશે...
જો તેઓ તેને પણ સાથે રમાડે તો.
દાદીમાએ મેળવેલી કાખઘોડીની મદદથી તે સરસ રીતે
બોલને પકડી શકતો.
પોતાના સાજા ડાબા પગે તે બોલને દૂર સુધી ફટકારી પણ
શકતો. તેથી તેનાં મિત્રોમાં તે આદર પામ્યો.

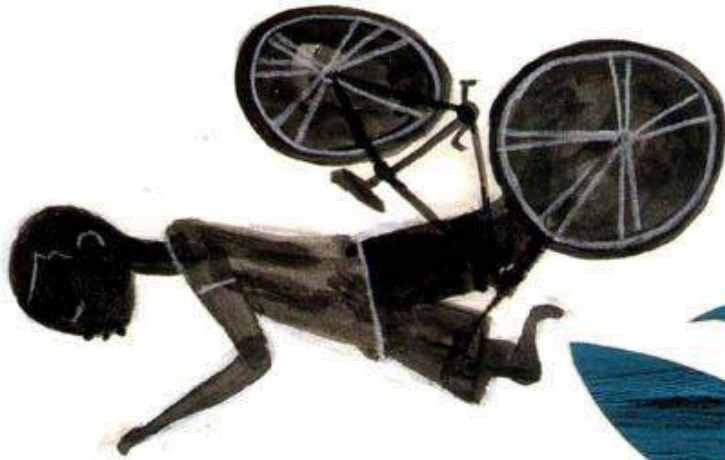

તેનાં નવા મિત્રો ઘણી વખત તેમના ખિસ્સાખર્ચમાંથી સાઇકલ ભાડે લેતા.

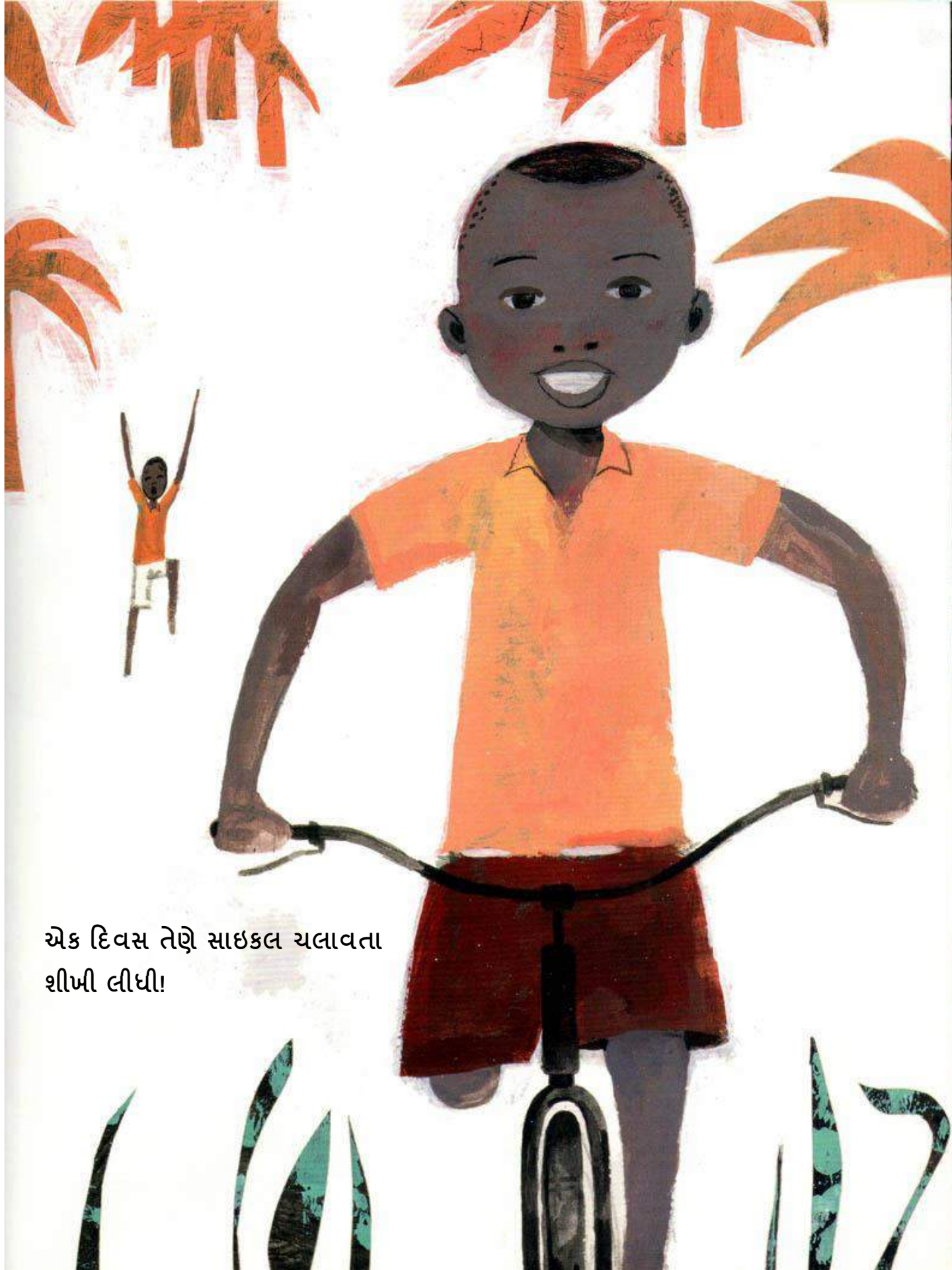
શું ઇમેન્યુઅલ તેમાં જોડાઈ શકશે?

તેનો એક મિત્ર, ગોડવીન તેની સાઇકલને જોરથી ધક્કો મારતો જેથી કરીને ઇમેન્યુઅલનું સંતુલન જળવાઈ શકે.

ઇમેન્યુઅલ ઘણીવાર જોરથી પડ્યો – વાગ્યું

પણ, અંતે

એક દિવસ તેણે સાઇકલ ચલાવતા
શીખી લીધી!

જ્યારે ઇમેન્યુઅલ તેર વર્ષનો થયો
ત્યારે તેની માતા કમ્ફર્ટ ખુબ બીમાર પડી ગઈ.
તે હવે બજાર જઈ શાકભાજી નહોતી વેચી શકતી.
ઇમેન્યુઅલના ભાઈ બહેન હજી બહુજ નાના હતા.
પોતાનું ભરણપોષણ કરી શકે તેમ નહોતા.

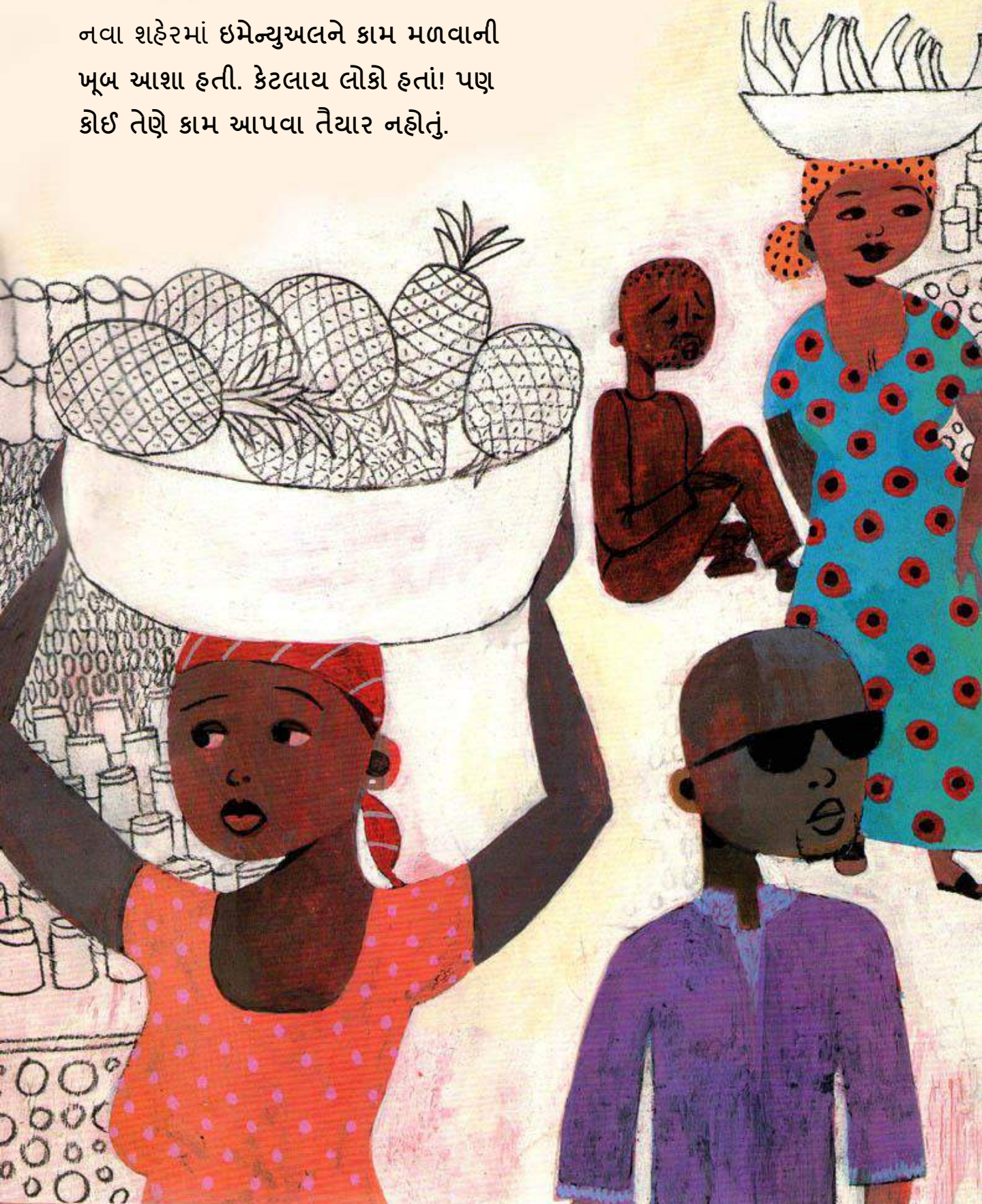
હવે ઇમેન્યુઅલ જ એક માત્ર કમાનાર હતો.

માતાની અનિચ્છા છતાં ઇમેન્યુઅલ એક રાતે તે ટ્રેનમાં ધાનાની રાજધાની
અક્કા તરફ એકલો ચાલી નીકળ્યો.

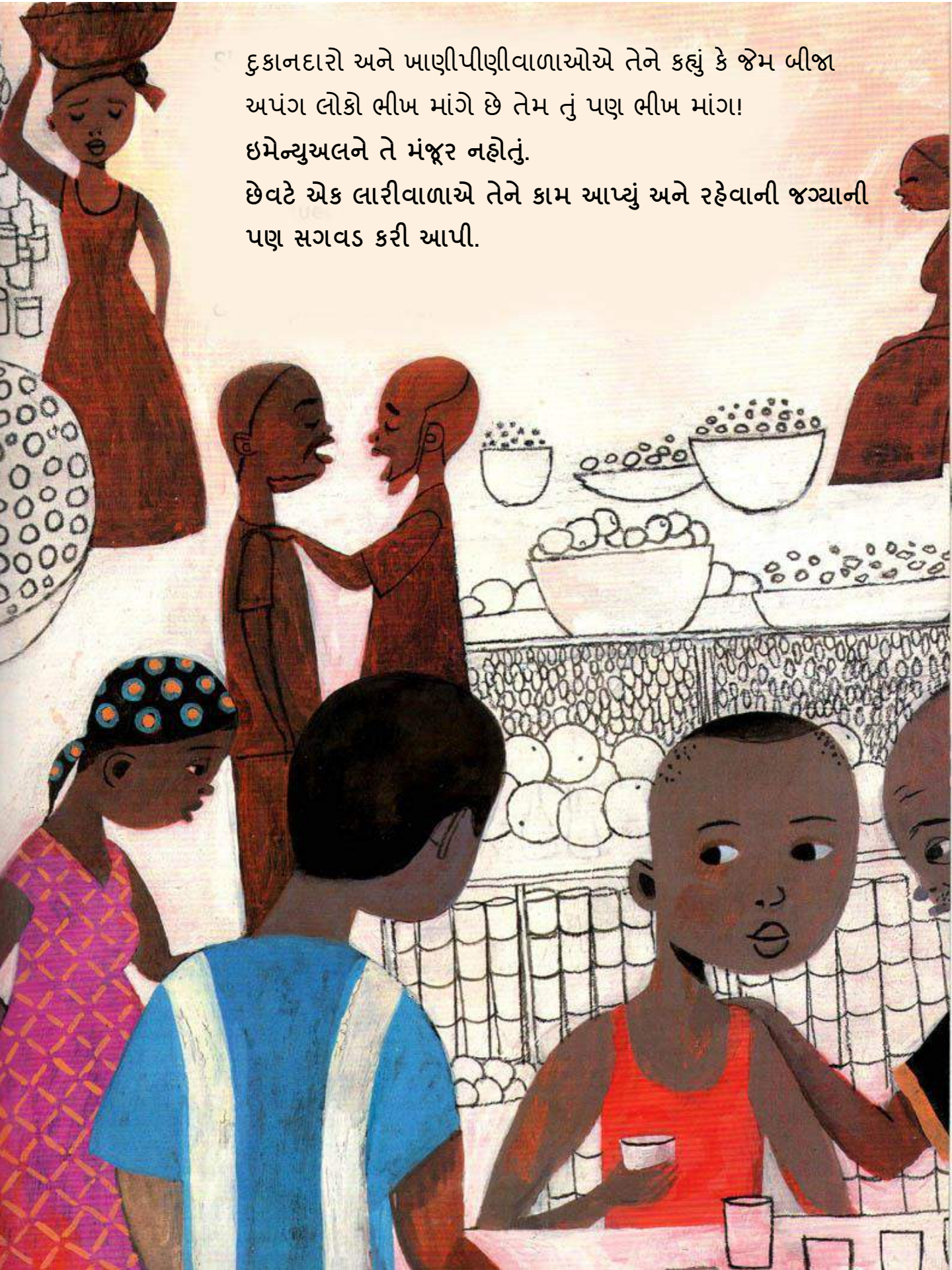
તેનાં શહેરથી અક્કા ૧૫૦ માઈલ દૂર હતું.

ત્યારે તો એને ખબર નહોતી પણ એના પરિવારને એ બે વર્ષ પછી જ
પાછોમળી શકવાનો હતો.

નવા શહેરમાં ઇમેન્યુઅલને કામ મળવાની
ખૂબ આશા હતી. કેટલાય લોકો હતાં! પણ
કોઈ તેણે કામ આપવા તૈયાર નહોતું.

દુકાનદારો અને ખાણીપીણીવાળાઓએ તેને કહ્યું કે જેમ બીજા
અપંગ લોકો ભીખ માંગે છે તેમ તું પણ ભીખ માંગા!
ઇમેન્યુઅલને તે મંજૂર નહોતું.
છેવટે એક લારીવાળાએ તેને કામ આપ્યું અને રહેવાની જગ્યાની
પણ સગવડ કરી આપી.

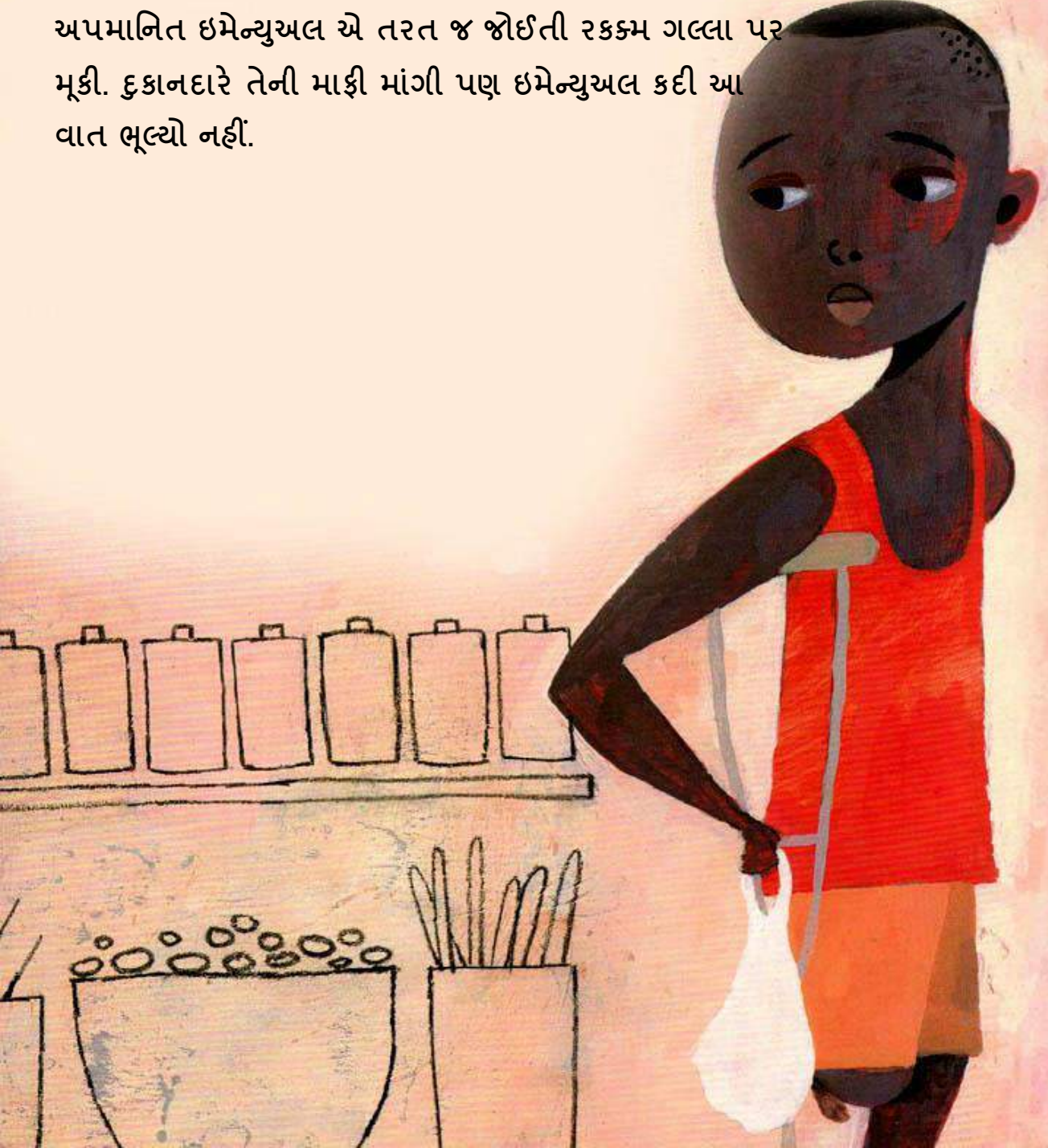

જ્યારે પણ ઇમેન્યુઅલને લારીના કામમાંથી કુરસદમળે, ત્યારે તે બૂટ પોલીશનું કામ કરતો. આમ તે પૈસા કમાઈને ઘરે મોકલતો.

એક વખત સવારના પહોરમાં બૂટ પોલીશનો સામાન ખરીદવા કોઈ દુકાને ગયો. દુકાનદારને લાગ્યું કે આ તો કોઈ ભીખ માંગવા આવ્યું છે. તેને દુકાનદારે કૈંક સંભળાવ્યું.

અપમાનિત ઇમેન્યુઅલ એ તરત જ જોઈતી રકમ ગલ્લા પર મૂકી. દુકાનદારે તેની માફી માંગી પણ ઇમેન્યુઅલ કદી આ વાત ભૂલ્યો નહીં.

જ્યારે તેની માતા કમ્ફર્ટ ખુબ બીમાર પડી
ત્યારે ઇમેન્યુઅલ તેમની સારવાર કરવા ઘરે ગયો.
કિસમસની આગલી સાંજે મરણપથારીએથી કમ્ફર્ટએ તેણે આ
બોલ કહ્યાં

“બધાનો આદર કરજે, કુટુંબનું ધ્યાન રાખજે, ભીખ કદી માંગીશ
નહીં અને કોઈ દિવસ નિરાશ થઈશ નહીં.”

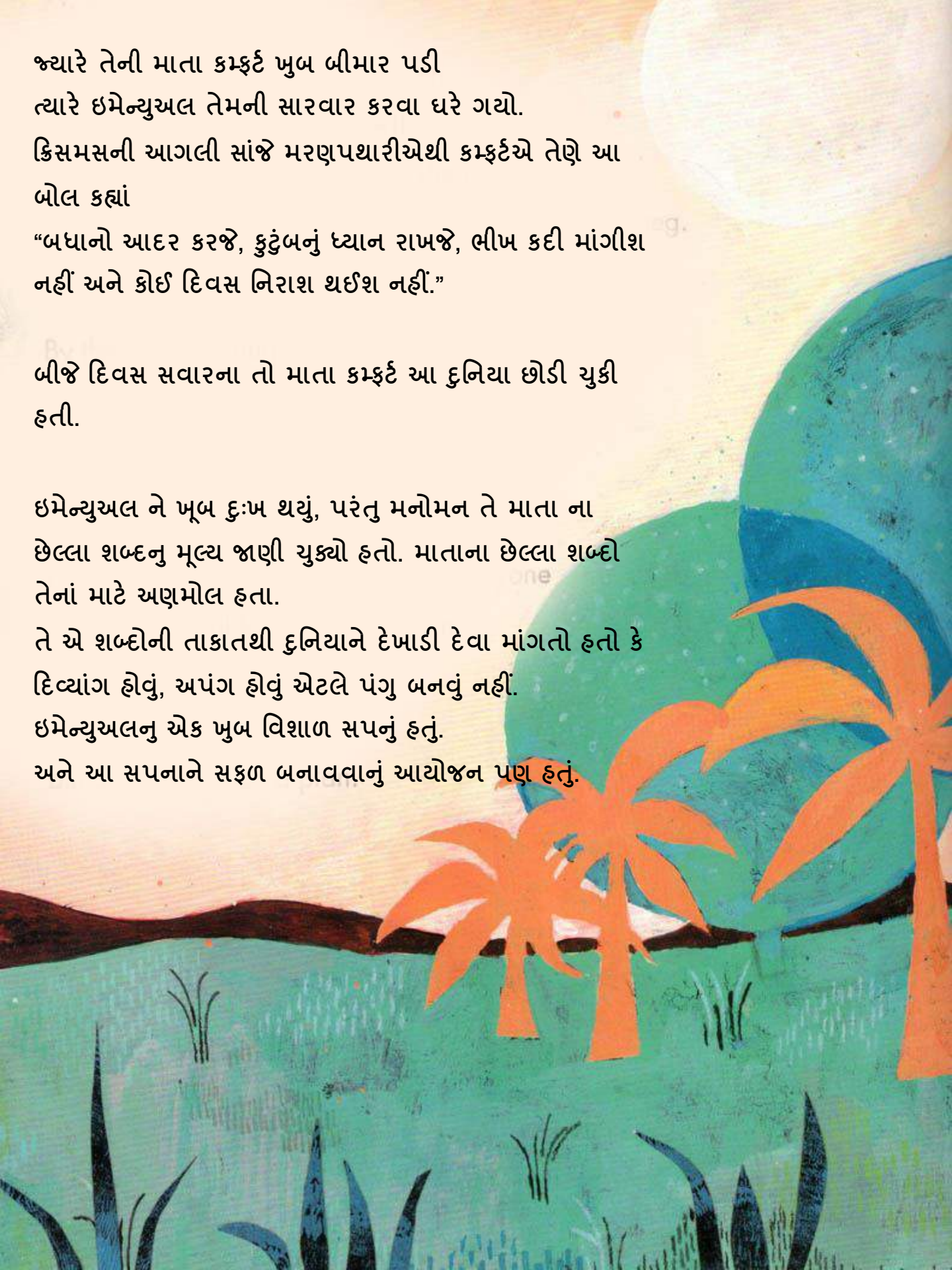
બીજે દિવસ સવારના તો માતા કમ્ફર્ટ આ દુનિયા છોડી ચુકી
હતી.

ઇમેન્યુઅલ ને ખૂબ દુઃખ થયું, પરંતુ મનોમન તે માતા ના
છેલ્લા શબ્દનું મૂલ્ય જાણી ચુક્યો હતો. માતાના છેલ્લા શબ્દો
તેનાં માટે અણમોલ હતા.

તે એ શબ્દોની તાકાતથી દુનિયાને દેખાડી દેવા માંગતો હતો કે
દિવ્યાંગ હોવું, અપંગ હોવું એટલે પંગુ બનવું નહીં.

ઇમેન્યુઅલનું એક ખુબ વિશાળ સપનું હતું.

અને આ સપનાને સફળ બનાવવાનું આયોજન પણ હતું.

ઇમેન્યુઅલ બુદ્ધિશાળી હતો.

તેના હૈયામાં હામ હતી અને
એક પગ હતો.

તેને જરૂર હતી ફક્ત એક સાઇકલની.

તેના વિચાર પર લોકો પહેલાં લોકો હસતાં હતા.

ઘાના દેશની સાઇકલસવારીથી પરિક્રમા કરવી? એ પણ ઇમેન્યુઅલ દ્વારા?
અશક્ય!

તેને એક સાઇકલની તાતી જરૂરિયાત હતી. તેથી તેણે કેલીફોર્નીયાના સાન
ડીએગોમાં આવેલ ચેલેન્જર એથલેટિક્સ ફાઉન્ડેશનને પત્ર લખ્યો.

તેમણે ન કેવળ એક સાઇકલ, સાઇકલ સાથે હેલ્મેટ, કપડાં,
મોજાં અને હાથમોજાં પણ મોકલાવ્યા.

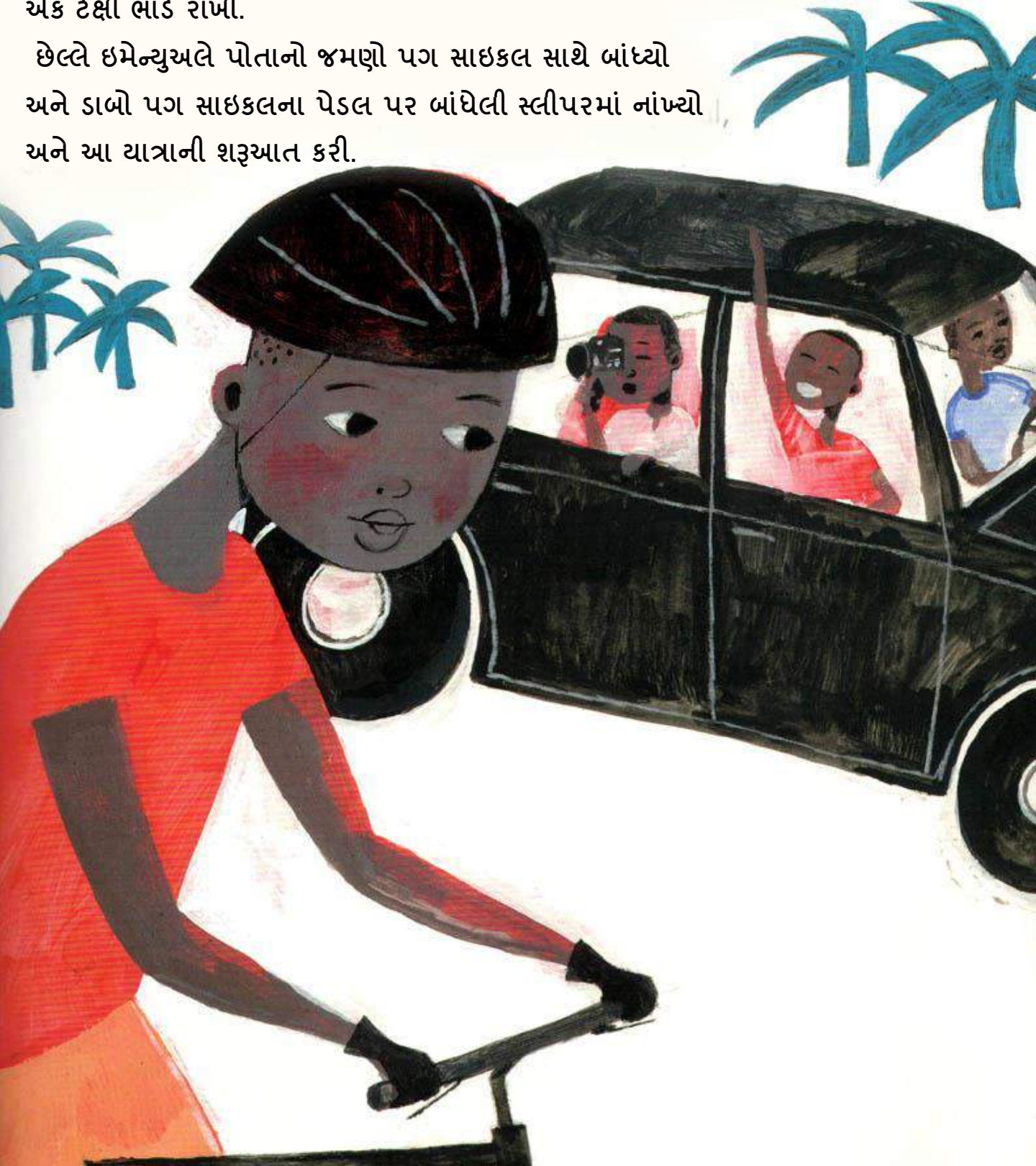

પછી ઇમેન્યુઅલ પોતાની લાંબી પરિક્રમાની તૈયારી કરવા માંડી.
તેણે ત્યાંના રાજા પાસેથી આ યાત્રા માટે આશિર્વાદ પણ મેળવ્યા.

તેણે પોતાના આ ભગીરથ કાર્ય માટે લોકોનો સહયોગ માંગ્યો. ઘર ઘર ફરીને ફાળો ઉગરાવ્યો.

છેવટે તેણે પોતાની પાછળ પાછળ પાણી, કેમેરા અને થોડાક મિત્રો બેસી શકે માટે એક ટેક્ષી ભાડે રાખી.

છેલ્લે ઇમેન્યુઅલે પોતાનો જમણો પગ સાઇકલ સાથે બાંધ્યો અને ડાબો પગ સાઇકલના પેડલ પર બાંધેલી સ્લીપરમાં નાંખ્યો અને આ યાત્રાની શરૂઆત કરી.

અકા શહેરની ગીચ વસ્તીમાંથી ઇમેન્યુઅલે સાઇકલ ચલાવી.

પછી તેણે ઉષ્ણકટિબંધીય જંગલોમાંથી યાત્રા કરી. ઊંચીનીચી પહાડીઓ, નદી, નાળાઓને પસાર કર્યા.

તે લીલાછમ ઓડુંમ જંગલમાંથી અને કેળના ખેતરોમાંથી પસાર થતો થતો તે કુમાસી શહેરના બજારમાં પહોંચ્યો.

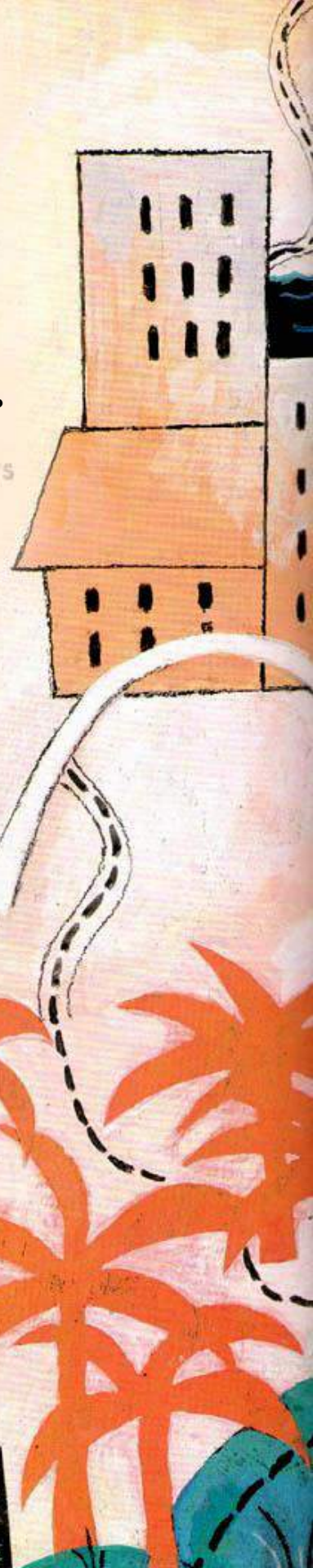
હાઇવે પર તેની બાજુમાંથી મોટીમસ ટ્રકો પસાર થતી, પણ તે તેનું પેડલ મારતો રહેતો. ગીચ ઝાડીઓમાં પ્રાણીઓનો ભાસ થતો પણ તેની સાઇકલનાં પેડલ રોકાયા નહીં.

દૂર દૂર સૂધી ફેલાયેલા ઘાસના મેદાનોમાંથી થઈને એ તમાલેના પ્રાચિનતમ શહેરમાં પહોંચ્યો.

આમ તે ધાના દેશની ઉપર, નીચે, ડાબે, જમણે, બધી દિશામાં સાઇકલ દ્વારા ફર્યો.

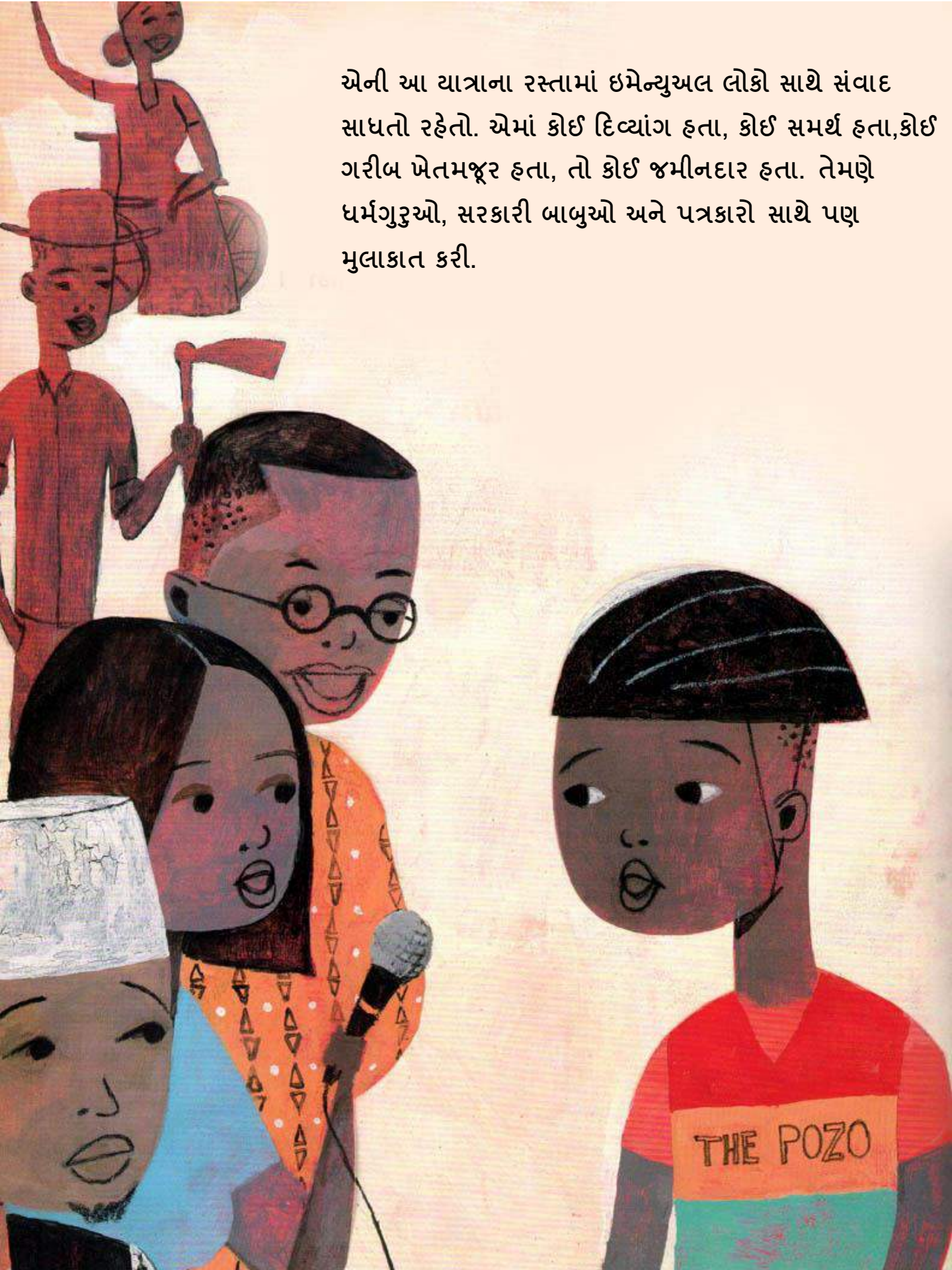
તેનાં કપડાં રાષ્ટ્રધ્વજના રંગ વાપરીને બનાવેલ હતાં અને ઉપર લખ્યું હતું “ધી પોઝો”

જેનો અર્થ છે “દિવ્યાંગ વ્યક્તિ”

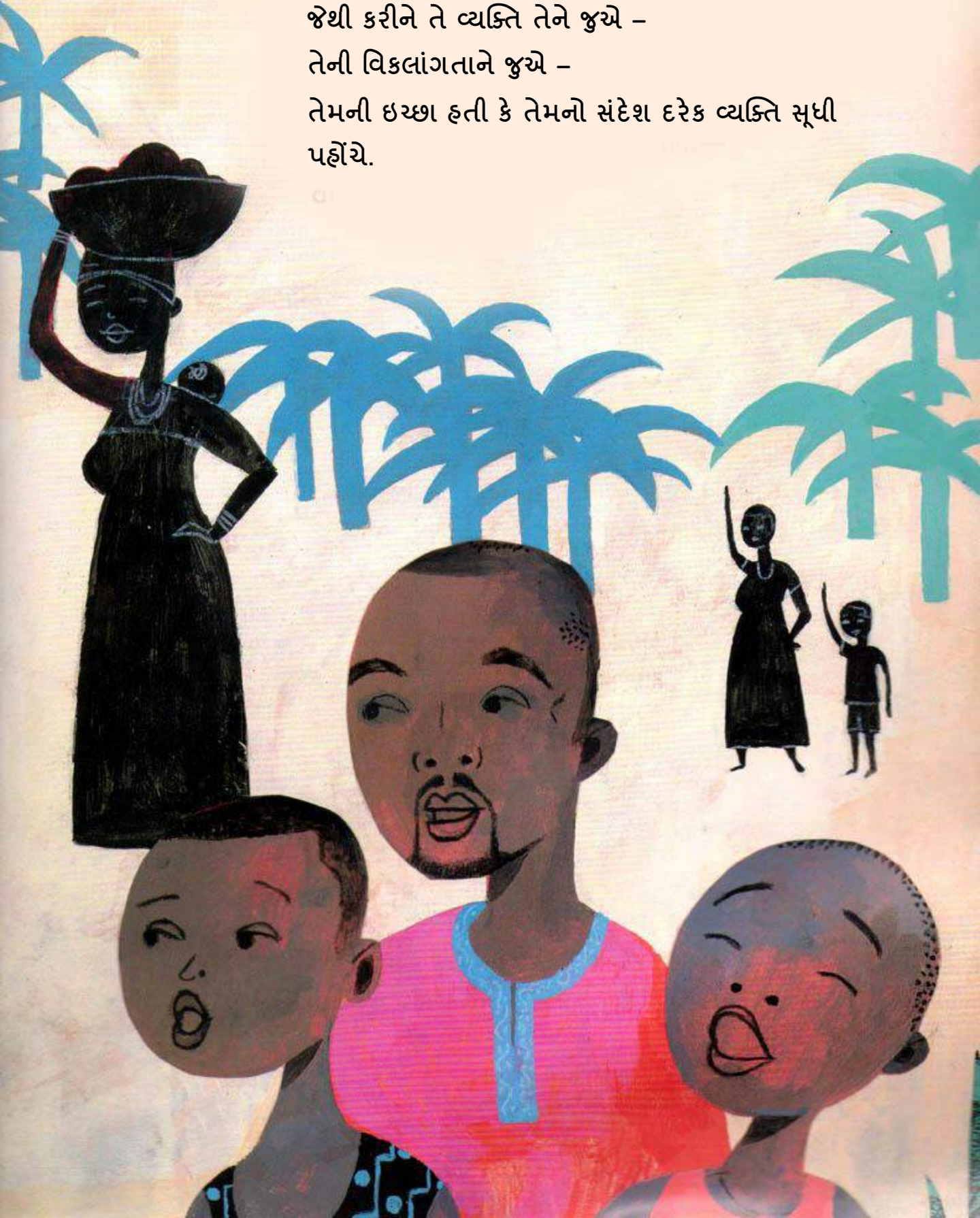

એની આ યાત્રાના રસ્તામાં ઇમેન્યુઅલ લોકો સાથે સંવાદ
સાધતો રહેતો. એમાં કોઈ દિવ્યાંગ હતા, કોઈ સમર્થ હતા, કોઈ
ગરીબ ખેતમજૂર હતા, તો કોઈ જમીનદાર હતા. તેમણે
ધર્મગુરુઓ, સરકારી બાબુઓ અને પત્રકારો સાથે પણ
મુલાકાત કરી.

ઇમેન્યુઅલ યાહતા હતા કે દરેક વ્યક્તિને તેઓ મળે,
જેથી કરીને તે વ્યક્તિ તેને જુએ -
તેની વિકલાંગતાને જુએ -
તેમની ઇચ્છા હતી કે તેમનો સંદેશ દરેક વ્યક્તિ સૂધી
પહોંચે.

જેમ જેમ ઇમેન્યુઅલ આગળ વધતો ગયો,
તેમ તેમ લોકોનું ધ્યાન તેનાં તરફ કેન્દ્રિત/ આકર્ષિત થતું ગયું.
બાળકોએ તેમને તાળીઓથી આવકાર્યો.
ઘણાં સક્ષમ વ્યક્તિઓએ તેમની સાથે દોડી અથવા સાઇકલ ચલાવી.
તેમનેમળવા દિવ્યાંગ લોકો પોતાના ઘરની બહાર આવ્યા,
કોઈકે તો કદાચ પહેલી વાર ઘરની બહાર પગ મુક્યો!
જે બાળકને એક સમયે બધા અભિશાપ માનતા હતા,
તે બાળક આજે રાષ્ટ્ર માટે પ્રેરણાદાયી બની ગયો હતો.

ઇમેન્યુઅલે પોતાની અભૂતપૂર્વ રોમાંચક યાત્રા –
શરૂ કરી હતી અકાથી તે દક્ષિણના સમુદ્રતટસૂધી અને પાછા
અકા આવવાની –
–લગભગ ૪૦૦ માઈલ લાંબી યાત્રા –
ફક્ત દસ દિવસમાં પૂરી કરી!

પણ ઇમેન્યુઅલની આ સફળતાએ સાબિત કરી બતાવ્યું કે એક પગે માણસ ધારે તો
મોટામાં મોટી સિધ્ધી મેળવી શકે છે –
એક વ્યક્તિ દુનિયાને બદલી શકે છે.

“આ દુનિયામાં આપણામાંથી કોઈ સંપૂર્ણ નથી. આપને ફક્ત પોતાનું સર્વશ્રેષ્ઠ કામ કરી શકીએ છીએ.

– ઇમેન્યુઅલ ઓફોસુ યેબોહા

લેખકની નોંધ

ઇમેન્યુઅલ એ જંપીને બેસી રહે તેવા લોકોમાં નથી. ૨૦૦૧માં , ૨૪ વર્ષની ઉમરે કરેલ આસાઇકલ યાત્રા પછી ઘણી બધી આંતરરાષ્ટ્રીય પ્રતિયોગીતામાં ભાગ લીધો છે. Nike અને ESPN તરફથી ઇનામો મેળવ્યા છે. ૨૦૦૪ના ઓલિમ્પિકમાં કેઈરો ઈજીપ્તમાં ઓલિમ્પિકની જ્યોતિને ફેરવવાનું સન્માન પણ મળ્યું. તેમના પર બનાવેલી ડોક્યુમેન્ટરીમાં પોતાનો કિરદાર નિભાવ્યો છે જેનું નામ છે “ઇમેન્યુઅલ્સ ગીફ્ટ”. તેમણે ઓપ્રા વિન્ફ્રે શોમાં પણ ભાગ લીધો છે.

તેમનાં આ પરાક્રમ અને રાજકીય ચળવળથી પ્રેરાઈને ૨૦૦૬માં ધાનાની સંસદે દિવ્યાંગ વ્યક્તિઓ વિષે કાયદો પસાર કર્યો. આ કાયદો કહે છે કે દિવ્યાંગ વ્યક્તિને પણ એ જ બધા અધિકાર પ્રાપ્ત છે જે બધા સામાન્ય નાગરિકોને મળે છે. “હું મારા દિવ્યાંગ ભાઈ-બહેનો માટે બહુ જ ખુશ છું” ઇમેન્યુઅલએ કહ્યું “પણ આ ફક્ત એક શરૂઆત છે.”

ઇમેન્યુઅલ હજી પણ દિવ્યાંગ વ્યક્તિઓના વિકાસ માટે લડત કરી રહ્યા છે. તેમણે દિવ્યાંગ બાળકો માટે એક સ્કોલરશીપ ફંડ ઉભું કર્યું છે જેથી કરીને કોઈ પણ દિવ્યાંગ બાળક શાળાએ ન જઈ એવું ન બને. તદુપરાંત, તેઓ ધાનાની સરકાર સાથે મળીને કાયદાઓ તૈયાર કરે છે, જેથી કરીને દિવ્યાંગ વ્યક્તિના હક્ક પર કોઈ તરાપ ના મારી શકે. તેઓ રાજકીય નેતાઓ, સ્વતંત્ર સંસ્થાઓ અને શાળામાં ભણતાં બાળકોને સંદેશો આપતા રહે છે કે **અપંગતા એટલે પંગુતા નહીં.**

ઇમેન્યુઅલ અને તેમની પ્રવૃત્તિ વિષે વધુ જાણકારી માટે, અને તેમની નવી બંધાતી શાળા માટેની જાણકારી માટે ઇમેન્યુઅલ એજ્યુકેશન ફાઉન્ડેશન અને સ્પોર્ટ્સ એકેડમી (EEFSA)ની જાણકારી માટે તમે ઇમેન્યુઅલની વેબસાઈટ

EmmanuelDream.org પર જઈ શકો છો.

A child with dark skin, wearing a red shirt and black shorts, is walking up a light-colored, textured hill. The child is carrying a backpack. In the background, there are several green palm trees against a pale yellow sky. The overall style is that of a children's book illustration.

એક વ્યક્તિ

દુનિયાને

બદલી શકે છે.